

VERSLISTA

verslista@googlegroups.com

GONDOLATOK KÉPZŐMŰVÉSZETI ALKOTÁSOKRA II.

Rembrandt: Ádám és Éva

Kutasi Horváth Katalin: Az almától az ómegáig

- Mondd, te dőre asszony,
Mi van a kezekben?
Alig fordulok el,
S bűn villan szemedben!
- Kóstold, édes uram,
Ízletes ez alma,
Megint nem figyeltél,
Meg is van jutalma!

- Rám hárítod bűnöd?
Kíváncsi te voltál,
Hogy mire is készülsz,
Előre nem szóltál ...
- Lassan döntesz mindig,
Ki tudja kívárni!
De... nem lehet nálam
Jobb asszonyt kívánni!

- Ej, te ördögfajzat!
Megrontottad nőmet,
Édenem elhagyom,
Mutasd hát jövőmet!

- No de, édes uram,
Kell azt nekünk tudni,
Hogy miért kell folyton
Az Úr elől futni?

- Hallgass most már, Éva,
Látnom kell azonnal,
Hogyan kevered majd

A szezont a fazonnal ...
-Ejnye, Ádám, legyen!
Rögvest szembesüljünk,
Én melletted állok,
Bárhová
kerüljünk!

- Hadd tudjam, hogy mi vár,
Nem kell zsákbamacska,
Nem küzdök hiába,
Ne légy ilyen csacska!
- Nem mindegy, hogy mi lesz?
Hisz gyermeket várok,
Gőgöd véget érjen,
Mást nem is kívánok!

Az utolsó szó hát
Évái lett újra,
Nem számított Ádám
Ilyen nehéz súlyra.
Gyomrát megfeküdte,

Ólom lett az alma,
Mégsem fogott rajta
Lucifer hatalma!

Kühne Katalin: Megszűnt az Éden

Ádám Éva bűnbe esett
kárhozatra ítéltetett
gonosz kígyó ígéretett
Paradicsom megszüntetett

hazugságának bedőlünk
a Pokol tüzében égünk
pusztítjuk magunkat ölnünk

az Úr megteremtett minket
élhető életet kínált
de eltékozoltunk mindent
nyomorúságos világ
ma is sötétségben élünk

értelmetlen háborúk
Éden helyett sivatag
veszecedünk háborgunk
üres fejek urálnak

ne aludjunk ébredjünk
világosság szeretet
új utakra vezessen
jobb világot teremtsünk

tapossuk el kígyóink'
sebeinkre lesz gyógyír
az Ördög hiába súg
megválthat megint az Úr

Kovács Árpád: Változás

A férfi lassú, kimért mozdulattal visszacsukta fekete bőr aktatászkáját, és letette maga mellé a földre. Fehér inge makulátlanul ragyogott a késő délelőtti napsütésben. Halkan megköszörülte torkát, s határozott mozdulattal rántott egyet középszürke, apró mintás nyakkendőjén. Sűrűn pislogva hátradőlt a sarokba helyezett, karfa nélküli irodai széken, s nem mozdult tovább. Várt. Addigi aktív jelenléte közömbössé vált. Ő mindent elmondott, amit mondania kellett. A döntés nem az övé.

A szoba közepén, az üres dohányzóasztalon egy papírlap feküdt, rajta sok-sok apró betű, s egy toll. Minden mozdulatlan volt. A falon egy régi óra egykedvűn kattogva mérte a szálló idő röptének ritmusát. Senki nem figyelt rá. Pedig jelen volt a kezdetektől, s talán soha nem állt meg. Károly mindig különös figyelmet szentelt annak, hogy pontosan üssön. A ketyegés nélkül talán már létezni sem tudott volna.

Furcsa! - gondolta néha elmélázva. - Ez az öreg óra mindig hűségesen ketyegte az idő ritmusát, s mégis néha túl gyorsnak tűnt járása, néha túl lassúnak. - Hm. Ha ez az óra mesélni tudna...

Ötven eltűnt esztendő feszíti rugóit. A szép mívű óraszekrény talán magába zárva megőrizte a szerelmes sóhajtásokat, a vad vitákat, az új élet felharsanó üvöltését, mely helyet követelt magának ebben a világban. Őrizte a gyász mérhetetlen s kimeríthetetlen fájdalmának tenger könnyeit, az úttalanság kódét, s a remény éledező hajnali fényeit egyaránt. Az az óra jól őrzött minden titkot, s mégsem tanított egyebet, mint az örököt, a múlhatatlant, a változás változathatlanságának törvényét.

Károly és Emília boldogan léteztek ebben a ritmusban. Úgy megszokták az esküvőre kapott falióra ketyegését, hogy már nem is fordítottak rá sok gondot. Pedig Károly még ifjúságuk elején többször felhívta Emília figyelmét: - Hallod, mit ketyeg? - Emília félretette a gőzölgő vasalót, vagy felsandított a zokni stoppolásból: - Ugyan, Károly! Mit ketyegne? Hát; tikk-takk, tikk-takk. - Azzal kedvesen mosolyogva újra belemerült a munkájába. Károly azonban felemelt mutatójával helyreigazította feleségét: -Nem, szívem. Azt ketyegi: MÚ-LIK, MÚ-LIK.

Aztán egyre kevesebbet hallotta meg az óra figyelmeztetését. Talán megszokta, talán megértette; a múlás örök, s ha örök, akkor talán „végtelen”. Különben is, kinek van ideje ilyesmin gondolkodni? Boldog önfeladtságban éltek mindennapjaikat, küzdöttek harcaikban, s győztek, avagy veszítettek, de végül mégis ott volt számukra az otthon a folyton kattogó faliórával, s egymás megszokott testmelegével. A szeretet biztonsága, amit a kis lakás, akár egy meleg odú nyújtott menedékként, rejtekhelyként, kikötőként az élet zajos tengerén, a boldogság forrása volt számukra. Miféle törvény, miféle rend szabta ismeret vezette őket évtizedeken át, s kötötte egybe gondolataikat, érzéseiket? Sorsközösséggé

kovácsolódott hűség. Többször átléphetek volna rajta, de végül sosem tették meg. Talán bátorságuk nem volt, talán a fantázia hiányzott egy másik élethez, egy másik odúhoz, benne egy másik társsal. Vagy ki tudja, mi.

Az óra mindenesetre mindig járt, mindig ütötte hűségesen a negyedeket. Most is. Károly ösztönösen ránézett a kopott számlapra, de tudatáig nem jutott el, amit látott. Felesége kedvesen nézett rá, szinte kérdőn. - Mit csináljunk, öreg? - Károly szégyenlősen pillantott reszkető kezére. - MÉG alá tudnám írni - gondolta. Tekintete automatikusan az ágy melletti éjjeliszekrény fiókjára tévedt. Oda rejtette a papírt, amit a kórházban kapott, és még visszhangzott a fülében az orvos szava, amint Emíliával közölte a diagnózist:

- Asszonyom! A férje Alzheimer-kórban szenved.

Aznap este Emília hosszasan ücsörgött a fésülködőasztal előtt. Csak egy vékony, leheletfinom kombiné takarta testét. Tüzetesen vizsgálta magát. Közelebb volt már a nyolcvanhoz, mint a hetvenhez. Férje nyolcvanadik születésnapját ünnepelték a napokban.

- Szép életünk volt - tűnődött. - Bár eltemettük gyermekünket.... de mégis szép volt. S mégis, mégiscsak igaza volt Karcsinak. Az óra azt ketyegte ötven hosszú éven át, hogy MÚ-LIK, MÚ-LIK. - Arcán halvány mosoly futott végig. - Hol van már az egykori szépség? - kezével felhúzta szemöldökét, megemelte ereszkedett melleit. - Egy marék ránc. Ennyi maradt belőlem. MI lesz most már velünk? Az óra nem azt ketyegi innentől, hogy MÚ-LIK, MÚ-LIK, hanem hogy ELMÚLT! ELMÚLT! Örökre. Itt nem maradhatunk. - Szemével görbe botjára sandított. - Nincs, aki segítsen!

S íme, az asztalon a papír. Ha aláírják, a ház az öregotthoné, s mehetnek befele.

- Kényelem és biztonság - tolta előre a papírt Emília.

- Csak senkit nem ismerünk. Ott nem szeretnek minket - tolta vissza suttogva a papírt Károly. -MI lesz ezzel a szobával? -Mi lesz az öreg órával? Mi lesz a múltunkkal?

- Ködbe vész, Drágám! - mosolyodott el halványan, gyengéden, szeretően Emília.

Károly tekintete pedig megakadt a falon egy képen: Éva almával kínálja Ádámot.

Dél Tamás: Hallgass a Tiltott fára!

Terhem könnyű,
ha **jó** vagyok Neked,
ha nem érzem magamon
tekinteted.

S te azt kérded:
Miért mosolygok,
ha sorvadok?
Mert, ha gyümölcsöm
elfonnyadna már;
megláthatnád,
hogyan a fák
ezredévig is élnek.
De én nem szeretném Veled
felcserélni ez életet.

Nem akarok **rossz** lenni!
Értsd meg!
A Kígyó szava helyett
halld meg az enyémet!
A rossz nem én vagyok,
hanem amivé
Neked
válhatok.

Magasra nőttem,
hát túllátok e kerten,
hol a föld sivár
és kegyetlen.
Hol véres verítékkal
keresed
kenyered.
Hol a fájdalom,
mikor társad keze
sebet mar
kínjában vállaldon,
átjárja szívemet.

S Te a gyökeremnél
keresed majd sírhelyed.
S azt gondolod, hogy én ezt
szívesen vállalom?

Nem vagyok bölcsebb Nálad.
Ne keresd bennem
az elrejtett csodákat!
Ha túl sokáig nézel,
elhalványul előtted az Éden.
- Hát ne rám tekints!
Az én gyümölcsöm
Neked méreg!
- Hallgasd!
A szélben Isten hív.
- Szaladj!
Nála van az örök élet.

***

**Kortárs Magyar Irodalom oldal a Facebookon:
<https://www.facebook.com/kortars.magyar/>**

Varga Katalin: Bűnbeesés

- Te nő vagy? - kérdezte Ádám lesütve két szemét.
- Te férfi? - kérdezte Éva Isten teremtményét...
- Maradjunk együtt, ki bordámból lettél! - szólt Ádám.
- Egy őserdő veszélyeket rejt, ezt tudd, drágám!
Nem félek, Éva, megvédelek a kígyótól is.
- Nézzed ezt az almát, Ádám, látod, bűnre csábít.
- Tudás fájának gyümölcse lásd, csábító.
- De, Ádám, kiűznek a Paradicsomból, nem jó.
- Ne félj, Éva, hisz mi az első emberpár vagyunk.
- Történetünk örök, Ádám, mi együtt maradunk.

Szabó Eszter Helka: Bűnbeesésem

engem nem lehet kiűzni a Paradicsomból sosem voltam benne ha Éva lennék rögtön letépném azt a gyümölcsöt hiába félelmetes túl sokat tudni akkor még elhittem hogy a világ megismerhető a Paradicsomban minden olyan egyszerű önmagam kódját sem tudom megfejteni hogyan ismerhetném hát én Ádámot a hasamban növekedő lényről csak fantáziálok don't worry be happy különös előttem még nem szült senki ez nagyon ijesztő Ádám hevesen gesztikulál jaj a kígyótól félek bonyolult képlet inkább elhiszem Ádám majd mindent megold akkor még nem tudtam Ádám hiába van itt mégis végleg magamra maradok

Lénárt Anna: Alma

Éva almát nyújt Ádámnak;
a férfi mohón kap érte,
azt sem nézi, kukacos-e.
Nagyot harap a gyümölcsbe.

Hangot hall,
az égre tekint,
villámlik.

Még le sem nyelte, már tudta,
az Isten ellen vétkezik.
Élettudata fejlődik,
testi vággal fertőződik.

Zár kattan
nehéz vaskapun,
tiltott hely.

Az ember egyedül maradt;
ismeretlen előtt álltak,
mezítelen testtel fáztak,
Teremtőhöz imádkoztak.

Csak sziszeg,
a fán tekereg,
kísértés.

Mit nekem egy álnok kígyó,
csupasz lábbal taposom el!
Éva arcán kacér vigyor:
- Na ugye, Ádám, megmondtam!

Holécziné Tóth Zsuzsa: Bűnbeesés

Ilona hirtelen ötlettel nyitott be a Dob utcai kiállítóterembe, ahol Rembrandt tizenöt rézkarca volt látható. Nem tervezte, hogy aznap kiállítását fog nézni, de amikor meglátta volt munkatársát közeledni az utca túloldalán, szinte bemenekült a kapun, mert senki ismerőssel nem akart

találkozni. Nem tudta volna elviselni, hogy „arról” kérdezzenek tőle, nem akart panaszkodni, sem magyarázkodni a történetek miatt.

A kiállítóteremben kevesen voltak, így nyugodtan megállhatott egy-egy rézkarc előtt, és hosszasan nézhetette a közel négyszáz éves remekműveket.

Miközben a műveket csodálta, gondolatai minduntalan visszatértek a mához, akaratlanul is saját sorsán tűnődve járt körbe a kiállításon, egészen a Bűnbeesésig. Nagyon meglepte, hogy a művész nem a megszokott módon egy daliás fiatal férfit és egy vonzó nőt ábrázolt a metszeten, hanem egy olyan emberpárt, akiket már megtört az élet. Vajon mit akart üzeni? - gondolkodott el Ilona a látottakon. Hiszen valóban drámai és tragikus a bűnbeesés, de még nem következett be, az nem törhette meg őket. Valószínű, hogy a művész magának az életnek a tragikumát akarta ábrázolni.

Ettől a gondolattól újra saját sorsa jutott az eszébe, és kétségbeesésben lerogyott egy székre a Bűnbeeséssel szemben.

„Te vagy úgy felháborodva?” - szólította meg gondolatban Évát, akit a művész kezében az almával haragosnak és méltatlankodónak ábrázolt. - Hiszen a Paradicsomban mindened megvan, és senki sem akarja tőled elvenni a társadat! Lennél csak az én helyemben! Három férjem volt eddig, mindháromnak gyereket szültem, és most mégis egyedül vagyok, bujkálok az ismerősök előtt, hogy ne kelljen magyarázkodnom, és ne lássam a szánalmat a szemükben! - Ennél a gondolatnál könnybe lábadt a szeme, és megpróbálta végiggondolni: mit rontott el?

Épp nyolcéves volt, amikor édesapját fuvarozás közben baleset érte: a megbokrosodott lovak árokba borították a szekeret, és ő nem élte túl. Egyedül maradt anyjával a Baranya megyei kis faluban, egy nyomorult vályogházban, ahol még villany sem volt. Már gyerekként is dolgozott: állatokat őrzött, kertet gyomlált, vályogot hordott - de közben igyekezett jól tanulni, mert tudta: számára csak ez jelenthet kitörést a nyomorból. Az általános iskola elvégzése után a tanára javaslatára gyors- és gépipari iskolába került, és kollégiumban lakott a megyeszékhelyen. Amikor elvégezte az iskolát, a községházán helyezkedett el, ahol az özvegy, idős elnök titkárnője lett. A főnöke az apja lehetett volna, Ilona felnézett rá, tisztelte, becsülte - és nem gondolt arra, hogy az öregedő főnök kedves-

kedése mögött más is van, mint az ő ragaszkodásának a viszonzása. Szinte sorsszerű volt az egymásra találásuk, és ő hamarosan rádöbbedt, hogy szinte az első együttlétük alatt teherbe esett a tőle majd harminc évvel idősebb embertől. Bár a főnök feleségül vette, a kis falu a szájára vette, számítnak, pénzéhesnek nevezték és kiközösítették. Ilona azonban ezzel nem törődött: boldogan költözött be a férje szép házába, büszkén viselte terhét, és boldog volt, amikor megszületett a kisfiuk. Bár még nem volt tizenkilenc éves, amikor anya lett, boldogan és büszkén vezette a háztartást, törődött a kicsivel, és határtalanul szerencsének érezte magát - mindaddig, míg férje teherbe nem ejtett egy másik alkalmazottat is, és be nem jelentette, hogy válni akar. Napokig sírt, aztán összekapta a kisfiú holmiját, és visszaköltözött édesanyjához a viskóba.

A falu újult erővel támadta, volt, aki az anyját hibáztatta: minek akart úri kisasszonyt nevelni a lányából, ha a maguk fajta vejjel is beérte volna, most nem lenne itt a nyakán a poronttyal a lánya. Végül az édesanyja megelégtelt a bántást, áron alul eladta az örökségként kapott földet, és elköltöztek Nógrád megyébe. A gyermek apja anyagilag támogatta őket, de soha többé nem akarta a kisfiút látni. Ilona másfél évesen otthagya Andriskát az édesanyjánál és munkát vállalt: a helyi tévesz pénzügyi osztályán lett gépíró. Onnan emelte ki a tanácselnök titkárnőnek, és egy éven belül minden ugyanúgy történt, mint először: megint a főnökétől lett terhes, de ő legalább csak tíz évvel volt idősebb. Újabb kislány született, és ő újra boldog volt: a férje egyformán szeretette és kényeztette a két fiút. Ilona a mennyben járt - egészen odáig, míg egy szép nap be nem állított hozzájuk egy tőle idősebb, elegáns, szép nő, aki közölte, hogy gyereket vár a férjétől. Lajos azt mondta, hogy ő kötelességének érzi, hogy erről az asszonyról és az ő gyermekéről is gondoskodik, és hozzáköltözött. Ilona depressziós lett, önmagát hibáztatta a kialakult helyzetért. Sokat sírt, nyugtatókat szedett fél éven át, majd elhatározta, hogy elköltözik innen, mert ezután ebben a faluban sem volt maradás. Elindult szétnézni a városba, hogy milyen munkalehetőséget talál, de útközben baleset érte: rosszul lépett le a vonatról és eltörött a bokája. Az orvos, aki műtötte, nagyon szimpatikus volt, műtét után is meglátogatta, sőt felajánlotta, hogy hazaviszi majd, hogy ne kelljen mentővel

utaznia. Ilona először nemet mondott, mert szégyellte az egyszerű körülményeket, amelyek között élt a két fiával és édesanyjával, de Zoltán addig kedveskedett neki, amíg beleegyezett. A férfi nagyon gyorsan otthon érezte magát náluk: játszott a fiúkkal, beszélgetett Ica mamával, és megígérte, hogy a kontrollra is beviszi majd a kórházba. A látogatást újabbnak követték, és fél év múlva Ilona a jó nevű sebész felesége lett. A férfi gyakran vitte őt és a gyereket magával kórházi rendezvényekre is, és láthatóan büszkén viselte a karikagyűrűt. Kis idő múlva rábeszélte Ilonát, hogy kezdjen el tanulni: előbb leérettségizett levelezőn, majd beiratkozott a főiskolára: dietetikusként tanult, és elhelyezkedett ugyanabban a kórházban, ahol a férje dolgozott.

Élete legboldogabb szakasza volt ez. Amíg tanult, a férje nem akarta, hogy újabb gyermeket vállaljon, de azután végtelenül boldog volt, amikor hat év elteltével megtudta, hogy terhes: ezúttal kislánya született. Ildike épp hat hónapos volt, amikor Ilona elhatározta, hogy meglepi a férjét, és eléje megy a babával a magánrendelőbe. A rendelő ajtaját zárva találta - ami kissé meglepte, mert elvileg még egy órán át rendelnie kellett volna a férjének. Gondolta, hogy valami biztos közbejött, és talán el kellett egy beteghez mennie Zolinak, ezért nem csöngetett, hanem kizárta az ajtót, hogy majd bent várja meg. Legnagyobb megdöbbenésére a férje bent volt a rendelőben: egy férfivel feküdt a kanapén félreérthetetlen pózban, teljesen meztelenül! Mint kiderült, a házasságuk csak alibinek kellett, azért is vitte magával mindenhol őt és a két fiút, hogy lássák: ő egy boldog családapa, ne higgyenek a kórházban felröppenő szóbeszédnek. Zoltán zokogva vallotta be, hogy mindig is a férfiakhoz vonzódott, de ebben az időben még nem volt elfogadott a másság vállalása, és könyörgött, hogy ne teregesse ki a magánéletüket, hanem közös megegyezéssel váljanak el. Ilona másnap elindította a válási procedúrát, azonnali hatállyal felmondott a kórházban, és ismét visszaköltözött idős édesanyjához - immár három gyerekkel.

Itt tartott a gondolataival, amikor felállt a székből, mely a Bűnbeeséssel szemben állt, odalépett a képhez, és ezt mondta a képen látható aszszonynak halkán, hogy senki más ne hallhassa:

„Mit tudhatod te, hogy mi az igazi kétségbeesés? Hiszen ti csak ketten vagytok egymásnak, tőled nem veheti el se nő, se férfi a szerelmedet!” Azután eszébe jutott, mi lett az első emberpár sorsa, eszébe jutott, hogy elsőszülött fiuk megölte az öccsét, Ábelt, és rádöbbsent, hogy van annál nagyobb fájdalom, mint egy férfi hűtlensége. Elszégyellte magát a gondolatai miatt, és kisietett a kiállítóteremből, hogy folytassa tovább a küzdelmét a gyermekei boldogulásáért.

Dél Tamás: Kísérő Kísértő

Ragyogó Hajnal Fia,
miért nem
látnak Téged?
Hátha dicsőségedtől
megrogynak e térdek?

Ha érinted a fákat,
büszkén nagyra nőnek.
Mosolyodtól
a gyümölcsök úgy érzik,
szebbnek látjuk őket.

S ezért úgy gondolsz magadra,
hogy tőled a Föld
majd egy olyan tündéerkert lesz,
mellyel árnyékot vethetsz
e Paradicsomra?

S te nem törődsz már mással,
csak a Tiltott fával;
hogy mikor csillapítják éhük
a tőled nyert tudással.

Hajnal Fia,
már tudom,
miért nem látnak téged:
Mert ha csak hangodat hallják,
vetekedhetsz Istenével!

Mukli Ágnes: Szabadíts meg a gonosztól!

Uram!
Ki teremtette az engedetlenséget,
ha az embert te magad?
Miért él bennünk balsors, átok,
miért vannak gyarló gyilkosságok,
gyászos temetőkből éledő hajnal?
Neved megszentelik minden vasárnap,
kérő könnyörgés száll feléd,
mikor mondod, hogy elég a gyötrelmem,
földeden szárnyaljon a hit,
önmagunkban keressük az emberit!
Férfi és nő szerelmében az élet,
a tudás gyümölcse a miénk,
csábít messzi ég, a messzeség.
Mint éden, éled fákban az áhítat,
örökzöld levelek sarjadnak ágra,
véget ér egyszer a gond, a lárma?
Ádám és Éva bűnbe estek,
istenkároklássá nőtt az akarat,
azóta vígak a pokol angyalai,
tagadnak szájalmat, mennyet,
maradj malaszttal teljes...
Adj bűneinkért megváltó kegyelmet,
lelkünkbe szálljon szavad,
legyen örök éltű a világ!

Dél Tamás: A kígyó

Hányszor
megbántam mára,
hogy rátekeredtem
éppen arra a fára.

S most, ha nyelvet öltök,
sem gúny az,
így közlöm, amit érzek.
Azt a ragyogó alakot -
aki szól hozzátok -
csak én látom
talpig feketének?

S mégis én lettem
az Ördög bábja;
gonosz is,
aljas is,
közutálat tárgya.

S a jogtalan ítéletér' -
mivel utódaimra
így is úgy is
átkot hagytam -
számát addig
tágítottam,
hogy a következő
gyümölcs majd
pontban belefér.

***

Friss irodalmi pályázatok a Poéta Irodalmi Portálon:
<http://www.poeta.hu/>

Lektorálta: Kutasi Horváth Katalin

---

*A Verslista honlapja:
<http://portal.verslista.hu>*

---

*A Képzeld el... irodalmi folyóirat honlapja:
<http://www.kepzeldel.hu>*

---

*Az Irodalom Feketen-Fehéren c. folyóirat honlapja:
<http://poeta.hu/feketen-feheren>*

---

*A Poéta Irodalmi Portál honlapja:
<http://www.poeta.hu>*
